

บทที่ 6

บทสรุป

ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนในช่วงเวลาก่อนมีการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตต่อกัน ผลประโยชน์ระหว่างไทย-จีนขัดแย้งกัน และเป็นปฏิปักษ์ต่อกันอย่างมาก เนื่องจากในขณะนั้นภัยคุกคามจากคอมมิวนิสต์เป็นภัยที่ร้ายแรง ไทยจึงผูกพันกับสหรัฐอเมริกาเป็นอย่างมาก ต่อมาเมื่อสหรัฐฯ ลดบทบาทของตนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ลง และสหรัฐฯ ได้ปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์กับจีน โดยให้ความเป็นมิตรมากขึ้น ทำให้ไทยต้องเปลี่ยนแปลงนโยบายกับจีนใหม่ และต่อมาไทย-จีนได้สามารถสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตอย่างเป็นทางการต่อกัน เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ.2518 ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีนเปลี่ยนแปลงจากศัตรูมาสู่มิตรที่ดีต่อกัน

เมื่อสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไป ประเทศไทยต้องประสบกับภัยคุกคามในรูปแบบใหม่ คือ ในปีพ.ศ.2522 การรุกรานและยึดครองกัมพูชาของเวียดนาม ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของไทย เพราะเวียดนามรุกล้ำเขตแดนไทยในปีพ.ศ.2523 สหรัฐฯ ก็ไม่สามารถจะเป็นหลักพิทักษ์ของไทยได้อีกต่อไป ประกอบกับสภาพแวดล้อมภายในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงตัวผู้นำไทยและแนวนโยบายต่างประเทศของไทย และในขณะนั้น ประเทศที่จะช่วยเหลือให้ไทยรอดพ้นจากภัยคุกคามจากเวียดนามได้ดีที่สุด คือ จีน และจีน-เวียดนามก็ขัดแย้งกันอยู่เพราะเวียดนามหันไปฝักใฝ่โซเวียต การผูกพันกับจีนจึงเป็นทางเลือกใหม่ที่ผู้นำไทยในขณะนั้นตัดสินใจ เพราะผู้นำไทยมีทัศนะว่าการจะให้ไทยมั่นคงและปลอดภัยได้ หนทางเดียวก็คือไทยจะต้องร่วมมือกับจีน ไทย-จีนจึงมีผลประโยชน์ร่วมกันในการขจัดภัยคุกคามจากเวียดนาม ดังนั้น จากศัตรูจึงกลายเป็นมิตรต่อกัน เป็นต้นมา

การตัดสินใจของผู้นำไทยในการร่วมมือกับจีนทางความมั่นคงมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกัน ปัญหาการรุกรานและยึดครองกัมพูชาของเวียดนามก็ทวีความรุนแรงมากขึ้นเช่นกัน ความขัดแย้งระหว่างเวียดนาม-กัมพูชา ไม่ใช่ปัญหาในภูมิภาคอีกต่อไป หากแต่ได้ขยายกลายเป็นปัญหาในระดับระหว่างประเทศ ยิ่งสงครามมีความยืดเยื้อมากขึ้นเท่าใด ไทย-จีน

ตลอดจนประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ก็จะพลอยได้รับผลกระทบทางความมั่นคงร่วมกันด้วย ปัญหาที่ตามมา คือ ปัญหาของการแบกรับภาระจำนวนผู้อพยพผู้ลี้ภัยโดยไม่จำเป็น

ปัญหากัมพูชาสามารถยุติลงได้เป็นผลสำเร็จในปีพ.ศ.2532 ด้วยความร่วมมือของไทย-จีน สหประชาชาติ อาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ และนานาชาติ เพราะเนื่องมาจากว่า ทุก ๆ ประเทศร่วมมือกันในการกดดันเวียดนาม ประกอบกับเวียดนามไม่มีโซเวียตให้การสนับสนุนอีกต่อไป เวียดนามจึงอยู่อย่างโดดเดี่ยวและไม่มีประเทศใดที่จะสามารถอยู่อย่างลำพังเพียงประเทศเดียวได้ ในที่สุด เวียดนามจึงยินยอมถอนทหารออกจากกัมพูชา ทำให้สันติภาพได้กลับสู่ภูมิภาคและโลกอีกครั้ง ไทย-จีนสามารถรอดพ้นจากการถูกคุกคามได้ และความร่วมมือทางความมั่นคงระหว่างไทย-จีนยังคงมีอยู่ร่วมกันตลอดมา

สำหรับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย แม้ว่าจีนจะเป็นผู้ก่อตั้งพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยขึ้นมาก็ตามในปีพ.ศ.2485 แต่มิได้หมายความว่า จีนเป็นผู้สนับสนุนให้พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยโจมตีรัฐบาลไทย ความรุนแรงที่เกิดขึ้นระหว่างรัฐบาลกับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยเป็นการเมืองภายใน จีนไม่ได้มีเจตนาที่จะขยายลัทธิคอมมิวนิสต์ให้มีอิทธิพลเหนือประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แต่อย่างใด ผู้นำไทยและคณะรัฐบาลในอดีตมีความวิตกกังวลไปเอง เพราะมีแนวความคิดต่อต้านจีนคอมมิวนิสต์อยู่มาก ประกอบกับ เกิดการเรียกร้องประชาธิปไตยของนิสิตนักศึกษาและประชาชน ผู้นำไทยและคณะรัฐบาลในอดีตจึงต้องการที่จะขจัดกลุ่มคนที่มีอุดมการณ์แตกต่างกับพวกตน จึงทำให้ลัทธิคอมมิวนิสต์ของจีนกลายเป็นปัจจัยที่รัฐบาลไทยใช้ต่อสู้กับพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยเรื่อยมา

การแก้ไขปัญหาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย คือ การยอมรับข้อเรียกร้องซึ่งกันและกัน โดยฝ่ายไทยได้เรียกร้องให้จีนยุติความช่วยเหลือ ตลอดจนยุติการกระจายเสียงประชาชนแห่งประเทศไทยที่โจมตีรัฐบาลไทยตลอดมาได้สำเร็จ ส่งผลทำให้ปัญหาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยยุติลงได้เป็นผลสำเร็จ และในขณะเดียวกันเพื่อต่อสู้กับเวียดนาม จีนต้องให้ความช่วยเหลือพวกเขมรแดงที่ตนสนับสนุนอยู่ตลอดเวลา ดังนั้น ไทยจึงเป็นเส้นทางผ่านที่ดีในการลำเลียงอาวุธยุทโธปกรณ์ ตลอดจนเครื่องอุปโภคบริโภคให้แก่พวกเขมรแดงได้เป็นอย่างดี และเมื่อไทย-จีนยินยอมในข้อเสนอซึ่งกันและกันได้ เป้าหมายที่จะขจัดภัยคุกคามเวียดนามก็สามารถประสบความสำเร็จได้ในที่สุด เพราะฉะนั้น จึงพิสูจน์ได้ว่า ความร่วมมือด้านความมั่นคงระหว่าง

ไทย-จีนที่เข้าร่วมมือต่อกันนั้น เกิดขึ้นเนื่องจากไทยมีนโยบายเบี่ยงเบนการพึ่งพาจากสหรัฐฯ มาเป็นจีน เพราะเหตุผลจากความเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมระหว่างประเทศและสภาพแวดล้อมภายในประเทศเป็นปัจจัยสำคัญ ทำให้ไทยสามารถเป็นมิตรกับจีนได้ดี และทำให้ไทย-จีนได้รับผลประโยชน์อันดีร่วมกัน.